

ASUAN MKPASIP YE MKPASIP

Matthew 13:1-23

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 75

Eke Ikọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ndien enye ebiet eto eke etode ke mben akpa mmọ, eke osioñode mfri esie ke ekem ini; ikọ enye inyuñ ikeñeke; ndien kpukpru se enye anamde ọworo usuñ” (Psalm 1:3).

I Asuan Mkpasip, Mkpasip Ye Isọñ

1. Ubom emi ekedukde man otu owo ekop se etiñde, Matthew 13:1, 2
2. Asuan mkpasip oro edi Ọbọñ Jesus, Andikworo Ikọ, Matthew 13:3; Mark 4:14
3. Mkpasip oro edi nsinsi odu-uwem Ikọ Abasi, Matthew 13:4; Luke 8:11; 1 Peter 1:23
4. Isọñ oro edi mme otu owo emi ekworo Ikọ enọ, Matthew 13:9

II Mme Nsio-nsio Oruk Isọñ Inań

5. Mkpasip ke mben usuñ, oro edi mmọ emi minyimeke se ekworo, Matthew 13:4; 13: 19; Luke 8:12
6. Mkpasip ke isọñ itiat, oro edi mmọ oro ikọ minyeneke oruñ ke esit mmọ. Matthew 13:5, 6; 13:20, 21
7. Mkpasip ke ikọt nkukim, oro edi owo emi ekikere nkọ uwem efikde, Matthew 13:7; 13:22; Mark 4:18, 19; Luke 10:40, 41
8. Mkpasip ke eti isọñ, oro edi mme anam-akpanikọ eke ekopde Ikọ, Matthew 13:8; 13:23; Luke 8:15

III Ntọt Emi Enode Mmọ Emi Minamke Ikọ

9. Mbume mbet: “Nsinam Afo etiñde ikọ ye mmọ ke ñke? Matthew 13:10
10. Mme ñke enyene mmọ emi mifiokke ndibe-ńkpọ Obio Ubọñ, Matthew 13:11
11. “Owo ekeded eke minyeneke, eyebọ enye kpa se enye enyenede.” Matthew 13:12; Luke 8:18
12. Nnan ye inan ke spirit emi mikwe minyuñ ikopke, Matthew 13:13; John 1:9; 3:19

IV Ntiń-nnim Ikọ Isaiah Ọtońo Ntak Osu

13. Etop emi Abasi ọkoroñde ọnọ Israel ke eset: ke edise, mmọ idińokke se edide ye edikop, mmọ ifiokke se ọworo, Matthew 13:14, Isaiah 6:9
14. Inan ye nnan, mbak edikop enyuñ ekut enyuñ ekabare, Matthew 13:15; Isaiah 6:10
15. Ọfofọn ọnọ mmọ eke ekutde enyuñ ekopde mme nkọ oro mme anditiń ntiń-nnim ikọ ekeyomde ndikut, Matthew 13:16, 17; 1 Peter 1:10-12

SE EKPEPDE EBAÑA

Mme Ñke Jesus

Akamba ubak ukpep-ńkpọ Jesus edi ke ido ñke, ido editiń ikọ emi eketińde enim ke eset, “Jesus etiń kpukpru nkọ emi ọnọ mme otu owo ke ñke: minyuñ idighe ke ñke, Enye itińke baba nkọ kiet inọ mmọ: man osu nte prophet ekewetde, ete, Nyetat inua mi ntiń ikọ ke ñke, nyetiń nkọ eke ekodibede toto ke eritọń ererimbot” (Matthew 13:34, 35; Psalm 78:2). Ndien Jesus, Andikpon ñkan ke otu kpukpru mme andikpep akanam emi ke ufọn ubon-owo. Ekabare ñke nte “ńkpọ eke edade edomo ye nkọ efen.” Mme ñke Jesus edi se edade edomo ye mme nkọ uwem emi mme owo enyenede ifiok ebańa ye mme nkọ spirit eke mmọ mitimke ifiok man otodo eda mmọ esim ntọtunọ ifiok abańa mme nkọ oro “eke Abasi ekebeńede onim ọnọ mmọ emi emade Enye.” Ndien ikọ Abasi ekpep abańa mbiet nkọ ke se idude ke ererimbot ye nkọ spirit. Mmọdo ñke idighe ufiet, edi edi uduak ndiyarade, inyuñ idighe ndidip akpanikọ. Edi uduak andidiok ndidip akpanikọ, edi Jesus ekedi ndiyarare enye, ñko mme ñke Esie emem koro edide se mme owo esopde efiok se mmọ eworo. Enye ikadaha ikọ usem mme ekpep ikọ Abasi itiń ikọ. Ntre ke Akwa Andikpep emi okoyom ndikpep akpanikọ ke ido eke mme owo ekemedede ndimum nsin ke esit mmọ. “Ndien mbio obio ekop ikọ Esie ye idaresit.”

Nnan Ke Spirit

Edi usuñ efen edu ke ndida ntiń mbańa mme ifiok nkọ spirit. Ke ini mbet ekebupde Jesus ntak emi Enye eketińde ikọ ọnọ otu owo ke ñke, Enye ọkoro ete, “Eyak enọ mbufo ndifiok ndibe nkọ Obio Ubọñ Heaven, edi iyakke inọ mmọ” (Matthew 13:11). Ndien Jesus aka iso ndinam ańwańa ete, ke odu mme owo emi utọń mmọ odobide ndikop nnyuñ mmum mme nkọ spirit. Mme utọ owo oro ema edu ke ini Isaiah, anditiń tiń-nnim ikọ; ema edu ke ini Jesus; enyuñ edu ke ini nnyin ñko. Oro esin Ọbọñ ke ini ke ini ọnọ ntọt, “Yak owo eke enyenede utọń okop.” Edi mmem-mmem nkọ owo ndinyene mfefere ibuot, edi, edi owo eke odobide ibuot eti-eti ke nkọ spirit. Mme ewet-ńwed (scribe) ye mme Pharisee ke ini Jesus ekedi ńworo-nda uwut-ńkpọ ke abańa utọ mmọ emi. Jesus

okoyom nditọ akpanikọ ke esit, emi ke esiode oro efep, ikike ndifiok nkpo spirit ikpoduhe. “Edi owo eke minyeneke spirit ibohọ mme nkpo Spirit Abasi; koro mmọ edide ndisime nkpo ke enyin esie, enye inyuñ ikemeke ndifiok mmọ, koro edi spirit ekpep owo edomo mmọ efiok” (1 Nwede Corinth 2:14). “Edi edieke gospel nnyin odibede owo ndien, odibe mmọ emi etatak; emi abasi eyo emi akanamde ikike mmọ eke minimke ke akpanikọ okim, mbak uñwana gospel uboñ Christ, emi edide mbiet Abasi, edisem ọno mmọ” (2 Nwede Corinth 4:3, 4). Ikpaaha nnyin idem ndien ndikut ata ediwak owo emi enyenede enyin ndikut edi ikwe, ye utoñ ndikop edi ikopke. Mfina odu ke esit, idighe ke ekikere.

Nke Asuan-mkpasip

Asuan-mkpasip ke nke edi Qboñ Jesus Christ. “Asuan eti mkpasip edi Eyen Owo” (Matthew 13:37). “Eti Mkpasip” oro edi Ikọ Abasi (Luke 8:11), emi Jesus okotode ke ini oro nte Enye etiede ke ubom onyuñ ekpepde otu owo emi ekedade Enye ke iso. Ndien mme isoñ emi Mkpasip ekeduoñode ekedi mme owo emi ekekpande utoñ eno Ikọ Esie. Mmọdo mme andikop ema enyene akpan uwut-nkpo ke iso mmọ ke abaña nke emi Jesus ekekpemde mmọ. Edi se nke emi ọworo inañ ino mmọ oro ekedade ke iso Esie ikpoñ. Nke oro enyene se adade ọno ke ntiñ-nnim ikọ sia eyararede ido emi edade ebọ ikọ Esie nte ekworo “Gospel Obio Uboñ.”

Jesus edi akwa Andikpep emi akananam ererimbot efiokde. Ke abaña Enye, Moses emi okoro ibet ama etiñ ntiñ-nnim ikọ ete, “Jehovah Abasi fo eyenam prophet eke edibietde mi, adaha ada ke otu fo ọno fi: enye ke mbufo edikop eno” (Deuteronomy 18:15). Ntre ke ini Jesus akadade ke obot Edikpuhore idem, Uyo oto ke Heaven ọworo ete, “Emi edi edima Eyen Mi, emi mmenem esit ye Enye; ekop uyo Esie” (Matthew 17:5). Kpukpru mme andikpep efen eke “otode ke isoñ edi owo isoñ,” edi Qboñ Jesus okoto ke enyoñ, akpanikọ emi owo nte Nicodemus okofioke, koro enye okodohode ete, “nnyin imofioke ite Afo edi Andikpep emi Abasi osiode odon.” “Enye emi otode ke enyoñ akan kpukpru owo: owo eke otode ke isoñ edi owo-isoñ, onyuñ osio nkpo ke isoñ etiñ: enye emi otode Heaven akan kpukpru owo” (John 3:31). Edieke, nnyin idoride enyin ndinam Heaven edi ebiet iduñ nnyin, ana nte nnyin itim ikpañ utoñ ikop se akwa Andikpep emi ekpepde.

Etop emi Jesus akadade edi okoto enyoñ nko. “Ikọ eke mbufo ekopde idighe okim, edi enyene Ete emi okodofide Mi”(John 14:24). Ke abaña Ikọ, Enye afiak odohode ete “mme ikọ oro nketiñde nno mbufo edi spirit enyuñ edi uwem” (John 6:63). Edi utibe-nkpo nte ndibe-nkpo uwem odibede ke ikọ Abasi. “Enyoñ ye isoñ eyebe efep” (Matthew 24:35). Nko ke abaña mme “Ikọ” emi Peter, isun-utom ekewet ete, “Ema ebon mbufo obufa, idighe ke ubon eke edikpade, edi ke ubon eke midikemeke ndikpa, oto ke Ikọ Abasi, emi odude uwem onyuñ ebighide ke nsinsi” (1 Peter 1:23).

Ke ntre nnyin ikpekwe ndudue ke Asuan-mkpasip mme ke Mkpasip. Mmọ mbiba eketo Heaven. Ndudue emi Jesus etiñde mi abaña oruk isoñ, “otode ke isoñ, edi owo isoñ.” Ekeda esit akpanikọ esuan Mkpasip, ana nte enye enyene uwem ke okutde eti isoñ. Ntre Jesus aka iso nditiñ mbaña oruk isoñ eke esuande Mkpasip.

Mme Andikop Mben Okpo-usuñ

Akpa isoñ emi etiñde nkpo ebaña edi “mben usuñ” emi mme nkpo eke esañade ebe do ema ekenam enye akabare osoñ. Mme Mkpasip eduoñ do, edi mme inuen edi editañ mmọ eta: “ke ini owo ekededi okopde ikọ Obio-uboñ Heaven, minyuñ ifioke se ọworo, andiok edi editañ se ekesuande ke esit owo oro.” Ekeme ndibat mmọ emi nte **mbon emi minyimeke Ikọ Abasi**. Mmọ ekop Ikọ, enyuñ eka usuñ mmọ, enyuñ efre se ekekopde. Nkpo uwem emi ebehe mmọ akan nkpo spirit. Unana edinyime Ikọ Abasi osio ata ediwak udim owo efep ke Obio-uboñ Heaven.

Mme Andikop Eke Isoñ Itiat

Oyohọ isoñ iba edi isoñ “itiat.” Emi edi isoñ eke mkpasip otibede, edi koro ntan mituñoke, ke ini ufiop utin asiahade ofop mmọ, mmọ eyemere, ofum onyuñ emen mmọ efep. Jesus anam añwaña ete ke “enye emi esuande mkpasip ke isoñ itiat edi owo emi okopde ikọ onyuñ obode enye ini kiet ke idaresit, edi enye inyeneke oruñ ke idemesie, ntre ke enye ebighi ke ini esisit, edi ke adaña emi ukut me isin-enyin etibede ke ntak ikọ oro, idaha oro enye oduo.” Ekeme ndibat mbon oro nte **mmọ eke Ikọ minyeneke oruñ ke esit mmọ**. Owo eke Ikọ minyeneke oruñ ke esit esie edi owo emi okopde ikọ onyuñ otioñode ke idara ndidu uwem anditiene-Christ. Edi enye efre se iditakde enye inyuñ ibeñeke idem ndisoñ nda ke ini ukut me ke ini isin-enyin emi enyenede ndisim owo ekededi emi edide owo-ekoñ Christ ke ebighide me ke awarade. Jesus ikokpoñke nnyin nte mme anana-ibuot ke nkpo emi; Enye ọno item ete edieke owo oyomde ndidi mbet imọ ana enye ebemiso abat se iditakde enye (Luke 14:25-33). Ediwak mfin ikemeke ndika iso koro mmọ mikebatke se iditakde mmọ.

Mme Andikop Eke Ikot Nkukim

Qboñ ayarade ke nke emi oyohọ ikpehe ita emi mikemeke ndisim eti utit. “Ndusuk eduoñ ke ikot nkukim, ndien nkukim oro ekori ebaha mmọ ewot.” “Mmọ efen edi,” Enye anam añwaña, “Mmọ emi mkpasip eduoñode ke ufot nkukim; emi edi mmọ emi ekokopde ikọ, ndien ekikere nkpo eyo emi, ye abiaña inyene ye mme idiok itoñ nkpo eñwen eduk ebaba ikọ ewot; ntre ke ikọ akabare anana mfri” (Mark 4:18, 19). Ekeme ndibat mbon emi nte **mmọ oro ekopde ikọ ye mfihe nkpo uwem emi ke esit**. Martha ekedi kiet emi akamade ndiduk ke utọ usuñ oro.

Enye okokot Ọbọ̀n esie edi ke ufọk esie, edi afina idemesie ke ndinam udia ke ini eyen-eka esie Mary eketiede ke ukot Jesus ndikop Ikọ Esie. Ndien Martha ke iyaresit ọdọhọ ete, “Ọbọ̀n, nte ukereke emi eyen-eka mi ọkpọ̀nde utom ọnọ mi ikpọ̀n?” Edi Ọbọ̀n ọbọ̀rọ ete “Martha, Martha, afo ayak ediwak ńkpọ etimere fi ekikere, enyuń enọ fi afanikọ̀n: ńkpọ kiet edi se nyomde; koro Mary ememek eti udeme, eke midibọhọ enye ifep” (Luke 10:38-42). Edieke mbet Ọbọ̀n Jesus Christ ayakde mme “ńkpọ uwem emi” etimere enye esit onyuń efikhe enye onyuń ọbọ enye “eti udeme oro” ayak ata esisit, “mme abiańa inyene ye mme idiok udọn uwem ebe oduk” enye ke idem eyenyuń ababa ikọ oro owot. Ata ediwak emi ekenamde akpanikọ ke nditiene Ọbọ̀n mmọ ebe ke oruk usuń emi enyuń etak.

Emi edi mme ikpehe owo ita emi mididukke ke Obio-ubọ̀n Heaven ke akwa usen oro edifride ukorowo, idighe nte mmọ ekedi ọkọi ke usuń, edi koro ke ini mmọ ekekopde Ikọ, mmọ ikayakke oduń ke esit mmọ. Mfri ikọnńwumke isọnọ ida. Edi se inọde ndọn-esit ke ńke emi edi, ama enyene ikpehe efen emi mkpasip “esuande ke eti isọn onyuń ońwum idem; ndusuk utim ikikie, ndusuk utim ika-ata, ndusuk utim ikedip ye duop.” Oro “ke eti isọn edi mmọ emi ekopde ikọ, emum ekama ke eti esit akpanikọ, enyuń eńwum mfri ke ime” (Luke 8:15). Mmọ emi edi **mme andikop ikọ ke esit akpanikọ**. Jesus otim anam ańwańa ke ńke emi ye ke mme itie efen ke Ikọ Abasi ete ke idighe kpukpru emi etọnọde mbuba ndibiet Christ esisim eti utit. Idighe ńkpọ eke ọsọnde nnyin idem ndifiok ebiet eke nnyin idude ke otu ikpehe isọn inań emi.

“Nńkam mma ndisańa ye Jesus ikpọn

Nyuń nda itiat k’udoribuot nte Jacob,

Ndu ‘wem kpukpru ‘sen ke iso Esie,

Nńkan ndifiak edem nyuń mbe nńkakan.”

MME MBUME

1. Nso ikedi ntak emi Jesus akadade mme ńke ekpep akpanikọ?
2. Nso ikedi ntak emi Enye ekesitińde ikọ ọnọ otu owo ke ńke, edi esitiń ye mbet inńwań-inńwań?
3. Nso edi ntak emi akpanikọ ọsọpde ańwańa owo emi akabarede esit akan anam-idiok?
4. Nso ikedi mkpasip eke Jesus akasuande, nso ńko ikedi ido eke Enye akadade asuan enye?
5. Mme ikpehe isọn ifań ekedu, mmọ ekenyuń eda enọ nso?
6. Nso ikedi akpan ntak emi Jesus okotimde etiń abańa ete ke ọfọn owo ndikop ikọ Esie?
7. Siak mme ikọ oro Jesus ekesiwakde nditiń ke ini utom Esie, ke abańa nditim ńkop Ikọ Esie.
8. Ke ewe usuń ke ikọ Esie etie nte mkpasip?
9. Tiń ini kiet ke Nńwed Abasi emi owutde odudu emi odude ke ikọ Esie.
10. Nso iditibe inọ owo eke esinde ikọ Esie, me mimaha ndikop ikọ Esie?